GAZETA TRANSILVANIEI

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 261. *Duminecă, 24 Noemvre (6 Decemvre.)* **1885.**

Braşovŭ, 23 Noemvre 1885.

Sêrbia s'a decisŭ a continua rĕsboiulŭ. Acésta este scirea cea mai próspĕtă ce ne vine din Belgradŭ. Se vorbea în capitala sêrbéscă încă alaltăerĭ de aceea, că consiliulŭ de rĕsboiu din Nişŭ a decisŭ continuarea rĕsboiului şi că cabinetulŭ Garaşaninŭ se va retrage, ca sĕ vină în loculŭ lui unŭ ministeriu de coaliţiune, în care se fiă representate tóte partidele, dându-se astfelŭ rĕsboiului unŭ caracterŭ mai pronunţatŭ de apĕrare naţională.

Pe câtŭ timpŭ Sêrbii şi Bulgarii se certau numai ei între ei şi marile puterĭ erau numai simple privitóre ale duelului mititeilorŭ rivalĭ din peninsula balcanică, mai era speranţă că dóră dóră încurcătura se va puté aplana pe cale păciuită. Insĕ din momentulŭ când cu apariţiunea pe scenă a trimisului austro-ungarŭ, comite Khevenhüller, s'a amestecatŭ Austro-Ungaria în cérta sêrbo-bulgară, situaţiunea s'a complicatŭ şi Dumneḍeu scie cum şi când se va puté restabili liniştea în Orientulŭ europénŭ.

Abia plecase Khevenhüller în tabĕra prinţului Alexandru alŭ Bulgariei şi eată că-şĭ puse şi înalta Pórtă în mişcare comisarii sĕi şi îi trimise în Rumelia orientală, cu scopŭ ca sĕ restabiléscă stările ce domneau înainte de isbucnirea resoluţiunei, pe când era încă tare şi mare fostulŭ guvernatorŭ Gavril-paşa.

Se anunţă, că Turcia a numitŭ deja şi unŭ guvernatorŭ provisoriu pentru Rumelia, în loculŭ celui depusŭ cu forţa, în persóna lui Djevded-paşa. Şi tóte aceste le-a făcutŭ cabinetulŭ Sultanului, fără a avé vr'unŭ mandatŭ din partea conferinţei dela Constantinopolŭ, numai în puterea drepturilorŭ sale suzerane.

Prinţulŭ Bulgariei s'a şi folositŭ de ocasiunea, ce i-a oferit'o manifestaţia unionistică naţională a regimentelorŭ sale rumeliote, spre a declara, că décă poporaţiunea Rumeliei persistă în cererea ei d'a se susţiné uniunea, elŭ n'are dreptulŭ de-a respinge acéstă uniune, ci este gata d'a se jertfi pentru sânta causă a Bulgarilorŭ.

Deocamdată prinţulŭ Alexandru va trebui sĕ se mulţuméscă cu acestŭ protestŭ alŭ poporaţiunei rumeliote susţinutŭ din parte-i şi nu va puté întreprinde nimicŭ în potriva Turciei; dér îndată ce se va termina rĕsboiulŭ, Bulgarii vorŭ cere încă şi mai energicŭ ca înainte recunóscerea uniunei lorŭ.

Pasulŭ întreprinsŭ de Turcia va avé consecinţe totŭ aşa de serióse ca şi acela ce l'a întreprinsŭ monarchia austro-ungară. Deja se dau pe faţă nemulţămirile celorŭ dela Peterscurgŭ şi Berlinŭ. Oficioşii austriacĭ se silescŭ a slăbi efectulŭ declarărei adresate de Khevenhüller prinţului Bulgariei şi unele foi vorbescŭ deja de-o încordare între Austro-Ungaria şi Rusia. Caracteristicŭ este, că şi Ţarulŭ Rusiei s'a grăbitŭ a da unŭ semnŭ de înalta sa solicitudine pentru Bulgaria, lăudândŭ într'unŭ ordinŭ de ḍi armata bulgară şi pe oficerii ruşĭ carĭ au instruit'o. Pressa austro-ungară consideră acestŭ ordinŭ de ḍi ca unŭ rĕspunsŭ alŭ Ţarului la misiunea contelui Khevenhüller.

In curêndŭ se va dovedí, décă alianţa legată la Skiernevice şi la Kremsier va puté pune stavilă mersului răpede alŭ evenimintelorŭ, carĭ pregătescŭ unŭ mare rĕsboiu între puterĭ. Continuarea rĕsboiului sêrbo-bulgarŭ este în orĭ-ce casŭ dovada cea mai eclatantă, că puterile nu se potŭ înţelege între sine.

Tribunalele sub supraveghiere poliţienéscă

Sub acestŭ titlu scrie *„Egyetértés“* dela 27 Noemvre a. c. cu privire la nouele proiecte de lege, prin care se măresce potestatea fişpanilorŭ, următórele:

„Sĕ vedemŭ ce influinţă va avé fişpanulŭ funcţionarilorŭ asupra tribunalelorŭ. Mai ântêi, elŭ póte face raportŭ ministrului despre procederea judecătorielorŭ şi a judecătorilorŭ, şi décă îlŭ va provoca e datorŭ sĕ-o facă. Alŭ doilea, elŭ póte cere deslușirĭ pentru sine dela fiecare judecătorŭ în parte cu privire la orĭ şi ce casŭ concretŭ. Alŭ treilea, are dreptulŭ de-a recomanda indiviḍĭ la vr'o avansare şi la vr'o nouă numire, când se vorŭ ocupa însĕ posturĭ mai însemnate fişpanulŭ va fi chiarŭ ascultatŭ cu privire la indiviḍii respectivĭ.“

„In aceste trei puncte este stabilitŭ dreptulŭ poliţienescŭ alŭ noului fişpanŭ asupra tribunalelorŭ. Putemŭ sĕ ḍicem: nicĭ cu epitetele cele mai neusitate şi grosolane (legvastagabb) nu se póte de ajunsŭ caracterisa nisuinţa înjositóre politică, ce se esprimă în aceste trei puncte. Sĕ analisămŭ aceste trei puncte unulŭ după altulŭ pe scurtŭ:

„Sub procederea (eljárás) judecătorielorŭ şi a judecătorilorŭ trebue sĕ înţelegemŭ în sensulŭ strictŭ alŭ cuvêntului judecarea, administraţia conducĕtorului oficiului, manipularea oficielorŭ auxiliare şi în fine manipularea banilorŭ. Se mai potŭ adauge aicĭ şi unele afacerĭ din cerculŭ de activitate alŭ procuraturelorŭ regescĭ“.

„Care din aceste „procederĭ“ le va spioná noulŭ fişpanŭ făcêndŭ raporturĭ despre ele? Se va amesteca elŭ óre în aceea, ce felŭ de sentinţe aducŭ judecătorii? sĕu în aceea, cum compune preşedintele senatele? sĕu în ce causă, în ce ordine şi ce feliu de propunere sĕ facă procurorulŭ? sĕu cum sĕ pórte administraţia preşedintele, judele de cercŭ, procurorulŭ ca directorŭ de oficiu? sĕu când, cum şi în ce sumă sĕ se întrebuinţeze spesele procedurei judecătorescĭ icĭ şi colo? — Şi în ce modŭ sĕ 'şĭ câştige cunoscinţă fişpanulŭ de tóte aceste sĕu de-o parte din aceste? Va merge póte sĕ ocupe locŭ în procuratura judecătorĕscă sĕu în oficiulŭ expeditului şi alŭ protocolului, sĕu va esamina protocólele presidiale şi ale procurorului şi actele şi referadele judecătorilorŭ? orĭ dóră va porunci judecătorilorŭ sĕ viĕ înaintea lui ca haiducii şi sĕ-i censureze, décă află de bine?“

„Póte fi şi acésta. In lege se ḍice, că póte sĕ céră dela orĭce judecătorŭ în orĭce casŭ concretŭ deslușire. Ce înséinnă acésta? Trage elŭ la rĕspundere pe judecătorŭ póte cu privire la procesele singuratice şi la procederea observată în aceste? Sĕ amesteca elŭ óre şi în modulŭ cum sĕ se resolveze casurile dela cărţile funduare şi cele criminale? Hotărêsce elŭ óre directŭ sĕu indirectŭ cum sĕ procédă tribunalulŭ într'unŭ timpŭ şi într'unŭ casŭ anumitŭ? Dér ce se face atuncĭ din independenţa judecătorului şi a advocatului? Ce lipsă e de unŭ preşedinte alŭ tribunalului! Şi ce va fi din siguranţa justiţiei?“

„Amŭ puté sĕ continuămŭ aceste întrebărĭ, dér în locŭ de acésta ne provocămŭ la punctulŭ alŭ treilea. In acestŭ punctŭ se prevede dreptulŭ fişpanilorŭ de a recomanda judecătorĭ. — Cine sĕ fiă numitŭ judecătorŭ, sĕu cine sĕ fiă înaintatŭ în sînulŭ tribunalelorŭ? Pe acela, care în urma inteligenţei, a caracterului şi a capacităţii sale de lucru scie sĕ înaintceze mai bine justiţia în cerculŭ sĕu propriu de activitate. Dér acésta nu 'lŭ privesce pe fişpanŭ. La elŭ e lucrulŭ de căpetenia, că cine face serviciile cele mai bune de corteşŭ guvernului şi care trebue sĕ fiă pedepsitŭ cu preterare, pentru că a dată unŭ semnŭ alŭ independenţii sale politice.“

„Astfelŭ devine templulŭ justiţiei în mâna lui Tisza o miserabilă ciurdă de corteşĭ.“

„Suntemŭ curioşĭ, décă supraveghierea poliţienéscă a fişpanului se va estinde peste tóte tribunalele din capitală. Suntemŭ curioşĭ sĕ vedemŭ ce ve ḍice Curia şi tabla regéscă la acestŭ proiectŭ în ḍilele jubileului?“

Rĕsboiulŭ dintre Sêrbĭ şi Bulgarĭ

Belgradŭ, 3 Decemvre. Generalulŭ Horvato[vicĭ] a luatŭ erĭ comanda supremă peste armată.

Belgradŭ, 3 Decemvre. Pronunţiament[ulŭ] Pirotenilorŭ s'a înscenatŭ de conducĕtorii „Irred[en]tei« bulgare d'acolo. Ḑiarele nu îndrăsnescŭ sĕ pu[blice] telegramele despre refusarea propunerilorŭ sêrbescĭ [din] partea prinţului Alexandru, din causa disposiţiun[ei] domnesce aci.

Pirotŭ, 3 Decemvre. Raportulŭ ofic[ialŭ] bulgarŭ despre luptele dela 26 şi 27 Noemvre [spune] că trupele bulgare au plecatŭ la 26 Noemv[re din] Ţaribrodŭ în 3 colóne: 2 pe drumulŭ peste înălţimĭ [şi una] pe şesŭ spre şoséua Nişului. Când trupele au [ajunsŭ] la cincĭ chilometri înaintea Pirotului, Sêrbii ase[diaţi pe] înălţimile din stânga, dindĕrĕtulŭ şi dinaintea [...] deschiseră foculŭ pe la 4 óre după améḍĭ. Pe[...] séra, câteva companii din centrulŭ bulgarŭ as[...] oraşulŭ cu baioneta. Acestea fură respinse, dér se [...]nară la întrarea Pirotului. La mieḍulŭ nopţii, [...] bulgară stângă atacă înălţimile sudice, care fură [...]site de Sêrbĭ. La óra 1 după meḍulŭ nopţii, [...] dréptă bulgară ocupă o înălţime spre nordŭ de P[irotŭ] pe când centrulŭ se desfăşură înaintea oraşului. La [...] diminéţa, colóna stângă bulgară atacă pe Sêrbĭ în satul[ŭ] Bari-Ciflucŭ, situatŭ pe colină, dându-se o lupt[ă] fórte sângerósa. De două orĭ au fostŭ cucerite de Bu[l]garĭ satulŭ şi colina, şi de două orĭ Sêrbii le-au reocupatŭ, până ce în fine înoptândŭ aripa stângă cea m[ai] estremă a Bulgarilorŭ se întórse în contra aripei drep[te] sêrbescĭ, care fugì şi, urmărită de Bulgarĭ pe şosé[ua] Nişului, fù apucată de aripa dréptă bulgară în [...] în spate. In timpulŭ acesta, centrulŭ bulgarŭ l[uă Pi]rotulŭ cu baioneta şi alungà pe inimicŭ pe şoséu[a] spre Knjazevac. Nóptea împedecà urmărirea [inami]cului. Rapórtele cavaleriei spunŭ, că inimiculŭ [...] cătră Palanca şi Knjazevacŭ. Rapor[tulŭ ...] tra afirmărilorŭ sêrbescĭ contrare, susţine că [...] după încetarea ostilităţilorŭ, au atacatŭ Vidinulŭ.

Nişŭ, 3 Decemvre. Guvernulŭ sêrbescŭ ḍic[e că] a făcutŭ totŭ, ca sĕ pună la cale tractările pentru [ar]mistiţiu, dér n'a obţinutŭ nicĭ unŭ resultatŭ. Bulga[rii] vréu sĕ provóce ostilităţĭ nouĕ. Generalulŭ Horvatovicĭ s'a numitŭ comandantŭ alŭ armatei Nişavei, loc. colonelŭ Milovanovicĭ şefŭ alŭ statului maiorŭ generalŭ alŭ acestei armate, ér colonelulŭ Topalovicĭ actualŭ comandantŭ alŭ armatei Nişavei şefŭ alŭ statului majorŭ generalŭ dela comanda supremă regală, colonelulŭ Petrovicĭ rĕmâne ministru de rĕsboiu.

Sofia, 3 Decemvre. După scirile sosite din Rumelia, acolo sĕ întocmescŭ meetingurĭ, în care se protésteză contra misiunii delegaţilorŭ turcescĭ Lebib şi Gabhan şi se declară uniunea ca neseparabilă.

Pesta, 3 Decemvre. „Bud. Corr.“ anunţă, că co[n]tele Khevenhüller a sositŭ aḍĭ aci şi a conferitŭ [cu] contele Iuliu Andrassy. După améḍĭ a plecatŭ [la] Viena. Poimâne se va întórce la Belgradŭ. Elŭ stăru[e] pentru grabnica încheiare a păcii deórece partida rĕs[boiului] boiului în Serbia câştigă mereu terenŭ. Elementele [an]ti-dinastice revoluţionare câştigă mereu aderenţĭ şi ar [puté] provoca unŭ rĕsboiu civilŭ.

Belgradŭ, 3 Decemvre. Scirile despre *arestărĭ* [în] Belgradŭ şi despre *transportarea de tunurĭ* [...] la Nişŭ suntŭ false. Falsă e şi scirea, că [...] *Scupcina*; acésta nu e cu putinţă, deór[ece ...]

...stau sub arme. Mâne plécă la Nişŭ voluntarii ...ăunădile, între carĭ se află şi consiliarulŭ Mihajlovicĭ ca infanteristŭ. Disposiţiunea e con-... tinică; mai că nu se crede, că reînceperea ... se va puté evita.

Vidinŭ, 3 Decemvre. După o scire a »Berl. Tgbltt.«, prinţulŭ Bulgariei sĕ fi primitŭ dela Înpĕratulŭ *Vilhelm* ordinulŭ „pentru meritŭ“ şi se va *rehabilita* şi de *Ţarulŭ*. „Post“ scrie unŭ articulŭ contra Austro-Ungariei, pentru că sprijinesce pe Serbia. Şi mai aspru scrie „Vossische Ztg.“ Aci se crede, că unirea bulgară-rumeliotă se va hotărî cu o sporire a tributului către Pórtă.

Varna, 3 Decemvre. Pe calea ferată ce duce la *Adrianopolŭ* se transpórtă mereu *tunurĭ* şi marĭ cantităţĭ de alte arme şi muniţiunĭ pentru corpurile ce stau la graniţa rumeliotă. De asemenea în Sudŭ se trimitŭ mereu trupe, 3000 de ómenĭ au pornitŭ la *Salonicŭ*.

Bucurescĭ, 3 Decemvre. După scirĭ din *Adrianopol*, la graniţa rumeliotă suntŭ aşedaţĭ 15,000 de ómenĭ, carĭ aşteptă ordinulŭ de intrare în Rumelia; în Adrianopolŭ ... 10,000, în Mustafa-paşa 12,000 de ómenĭ şi alţĭ 10,000 plécă acum din Constantinopolŭ la Adrianopolŭ.

Bucurescĭ, 3 Decemvre. In cameră anunţă Neculae *Ionescu*, că doresce a *interpela* guvernulŭ asupra politicei urmate şi ce o va urma acesta şi de aci înainte faţă cu evenimentele bulgare. Interpelarea se va motiva, probabilŭ, Sâmbătă.

Scutari d'Albania, 3 Decemvre. *Intre Gusinjesĭ* şi *Muntenegrenĭ* s'au întêmplatŭ *lupte*, în care au fostŭ morţĭ şi rĕniţĭ.

Budua, 3 Decemvre. Din *Scutari* se anunţă, că în curêndŭ vorŭ sosi din *Constantinopolŭ* în *San Giovanni di Medua* 20 batalióne de infanteriă şi 500 cai pentru artileriă.

Petersburgŭ, 3 Decemvre. Ḑiarele de aci îşĭ esprimă îngrijirea, că Serbia ar putea folosi armistiţiulŭ pentru narmărĭ nouĕ. „Neue Zeit“ sfătuesce pe prinţulŭ Bulgariei sĕ se împace deplinŭ cu Pórta şi cu Rusia, şi atuncĭ elŭ va puté conduce tractările de pace cu Serbia cu mai mare energiă. „Deutsche Zeitung“ din Petersburgŭ speră, ca marele puterĭ, anume Rusia şi Germania, vorŭ isbuti sĕ împedece pe Serbia dela paşĭ pripiţĭ, scutindŭ astfelŭ *intréga Europă* de încurcăturĭ rĕsboinice.

SCIRILE ḐILEI.

Unŭ corespondentŭ alŭ lui „Ellenzék“ îi scrie din comit. Hunedórei: »Se află în mare rĕtăcire aceia, carĭ credŭ că prin înfiinţarea de scolĭ poporale de statŭ în comunele romănescĭ amŭ face vr'o ispravă, credêndŭ că în modulŭ acesta amŭ forma din valachĭ patrioţĭ maghiarĭ. Numerose esemple avemŭ în privinţa acésta. Aci e Deva, în care se află câţiva advocaţĭ şi candidaţĭ de advocaţĭ romănĭ, carĭ nu numai că 'şĭ-au făcutŭ studiele elementare în scóle maghiare, ci au absolvatŭ chiar universitate maghiară, şi cu tóte aceste suntŭ aşa de marĭ ultravalachĭ, că décă le-ar sta în putere arŭ înghiţi totŭ ce e maghiarŭ. Pentru aceea noi, carĭ cunóscemŭ directŭ desvoltarea relaţiunilorŭ, nu sperămŭ vr'unŭ succesŭ mare prin înmulţirea continuă a scólelorŭ de statŭ în comunele romănescĭ ... comitatulŭ Hunedórei, ci în loculŭ acestora ar fi mai ... sĕ se înfiinţeze scóle de statŭ în comunele maghiare ...ănisate (?) unde succesulŭ este sigurŭ«. Astfelŭ de ... une enumeră corespondentulŭ vre-o 6, despre ai cărorŭ locuitorĭ ḑice că abia se află din ei 20% carĭ sĕ n'aibă nume maghiare. Intre aceste comune se află şi Bărcea mică. Prin înfiinţarea de scóle poporale în comunele romănescĭ, ḑice corespondentulŭ, se crescŭ cu preţŭ scumpŭ vipere, care împiedecă „sănătósa“ desvoltare a spiritului patrioticŭ maghiarŭ.— Şi noi ḑicemŭ, că „patrioţii“ îşĭ perdŭ timpulŭ umblândŭ după caĭ verḑĭ. După metoda patrioţilorŭ, carĭ pretindŭ că cutare şi cutare comună e românisată, pentru că arŭ fi nume »maghiare«, s'ar putea ḑice că totŭ globulŭ e maghiarŭ, pentru cĕ ei maghiariséză orice nume. Câtŭ pentru „spiritulŭ patrioticŭ maghiarŭ,« o repeţimŭ că nu ne trebue, noi ne mulţămimŭ cu ce avemŭ: cu spiritulŭ numai patrioticŭ, nu şi „maghiarŭ«.

—0—

Ni se scrie din Blaşiu: »Intrebarea ce a'ţĭ pus'o u nr. 257 alŭ multŭ preţuitei »Gazeta Transilvaniei,« că cum potŭ 11,000 de Maghiarĭ face maioritatea şi sĕ voteze 10 000 fl. pentru »Kulturegylet« când comitatulŭ Têrnavei micĭ constă din 92,000 mii locuitorĭ Nemaghiarĭ şi cu o maioritate absolută română, e uşorŭ de priceputŭ. Mĭ-aducŭ bine aminte din anii trecuţĭ, că la alegerea a 12 representanţĭ la comitatŭ, unii aşa numiţĭ inteligințĭ au ajunsŭ la atâta nepricepere, câtŭ au sfătuitŭ poporulŭ sĕ se abţină dela alegerĭ. Resultatulŭ a fostŭ că înaintea comisiunei s'au presentatŭ 2 preoţĭ, carĭ nevĕḑêndŭ nicĭ unŭ Romănŭ şĭ-au căutatŭ de trébă. Resultatŭlŭ a fostŭ că între 12 membrii s'au alesŭ abia 3 Românĭ şi 2 Saşĭ éră restulŭ Maghiarĭ. Afară de acésta o parte din membrii noştrĭ ai comitatului au desperatŭ cu totulŭ de a scóte ceva la cale, éră altă parte îşĭ vede periclitate procesele ce le are înaintea forurilorŭ judiciare, şi la a 3 parte nu lipsescŭ nicĭ de aceea, cari pentru câte o promisiune deşértă şi bagatelă suntŭ ca legaţĭ de mânĭ.« — Opşitarulŭ.

—0—

La serata ce a dat'o ministrulŭ-preşedinte Tisza din incidentulŭ jubileului sĕu de 10 anĭ, fraculŭ a predominatŭ ca haină festivă. In „Attila« au fostŭ infundaţĭ numai câţiva „onoraţiorĭ din provinciă“. „Patrioticĭŭ“ e fraculŭ?

—0—

Societatea de lectură „Andreiu Şaguna“ va arangia în 29 Noemvre st. v. în memoria Marelui Archipăstorŭ Andreiu, în sala cea mare a »Seminariului Andreianŭ« o şedinţă publică cu următorulŭ programŭ: 1. »Serenadă«, corŭ de H. Marschner, esecutatŭ de corulŭ societăţei. 2. „Cuvêntŭ ocasionalŭ“, rostitŭ de Nicolau *Clonţa* cl. curs. III. 3. „Grui Sângerŭ“, legendă de V. Alecsandri, declamată de N. *Terhetea*, cl. curs. III. 4. „Pe aripĭ de cântare“, cânteců pentru tenorŭ, de F. Mendelssohn-Bartholdy, cântatŭ de George Pop, cl. curs. II. 5. „Ce schimbărĭ s'au produsŭ în privinţa religiósă, morală şi socială prin ivirea creştinismului“, disertaţiune de Emilianŭ *Popescu*, cl. curs. II. 6. „Ḑiua a apusŭ“, corŭ de H. Pfeil, esecutatŭ de corulŭ societăţei. 7. „Polipulŭ Unchiului“, comediă într'unŭ actŭ de I. *Slavicĭ*.

—0—

Ni se comunică din Câmpiă, că br. Samuilŭ Josika, fişpanulŭ comitatului Clujiu, a făcutŭ o visitaţiune prin acele părţĭ, cercetândŭ oficiele solgabirăescĭ din Ormenişŭ, Mociu şi Téca. Asemenea visitaţiunĭ nu s'au mai făcutŭ în Câmpiă de 20 de anĭ. Ar fi de doritŭ, ca aceste visitaţiunĭ sĕ fiă făcute în scopulŭ d'a mai muia nasulŭ unora dintre „Măriile lorŭ« solgăbirăescĭ.

—0—

Corpulŭ învĕţătorescŭ română din Orăştiă ne face cunoscut, că Sâmbătă în 30 Nov. s. v. se va ţiné o *producţiune literară şi musicală* în memoria Marelui Archipăstorŭ *Andreiu* în edificiulŭ scólei capitale gr. or. române din Orăştiă cu următorulŭ programŭ: 1. »Românime multŭ cercată«, poesiă de Z. Boiu, musică de D. Cunţanŭ; esecutată de chorulŭ bărbătescŭ sub dirigiarea învĕţătorului T. *Popovicĭ*. 2. »Cuvêntare ocasională«, rostită de învĕţătorulŭ G. *Oprea*. 3. „Rĕmasŭ bunŭ codrului“ de F. Mendelssohn, esecutată de chorulŭ micstŭ. 4. »Din povestea vorbii“ de A. Pannŭ, declamaţiune de învĕţătorulŭ G. *Joandrea*. 5. »Câtŭ te-am iubitŭ« poesiă de Matilda Cugler, musică de C. G. Porumbescu, cântată solo de d-ra *Teresia Corvinŭ*. 6. „Românulŭ« poesiă de A. Marienescu, musică de C. G. Porumbescu, esecutată de chorulŭ plugarilorŭ românĭ din Orăştiă. —Inceputulŭ la 7 óre séra. Oferte mărinimóse se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ cuita pe cale publică.

—0—

„Românului“ i se scrie din Rusciucŭ, că printre rĕniţii sêrbĭ din spitalulŭ de acolo suntŭ mulţĭ Românĭ din Sêrbia. „Orientulŭ Românŭ“ află că Sêrbii nu s'arŭ fi luptatŭ cu mare bravură în contra Bulgarilorŭ, fiindcă armata sêrbă ar fi influenţată de partida antidinastică. Adevĕrata încăerare, adaugă „Orientulŭ Românŭ“, n'a fostŭ decâtŭ acolo, unde erau mai mulţĭ Albanezĭ şi Românĭ

—0—

Foiletonulŭ despre *Românii din Codlea* ilŭ întrerupemŭ pentru numĕrulŭ de aḑi alŭ fóiei nóstre, remânendŭ a-lŭ continua în numĕrulŭ viitorŭ.

KULTUREGYLET-ULŬ IN POPORŬ.

In comuna Macĭcaşulŭ unguerescŭ (Magyar-Macskás) în care locuescŭ Românĭ şi Ungurĭ, avêndŭ de presentŭ primarŭ ungurŭ, în persóna nobilului Istvánfi Daniel, unŭ bietŭ Românŭ era în restanţă cu 1 fl. 20 cr. din preţulŭ de rĕscumpĕrare dela drumŭ. Mai era în restanţă în aceea comună şi unŭ Ungurŭ cam cu 6—7 florinĭ.

S'au preţuitŭ, şi luatŭ unele obiecte spre asigurare. Mai târḑiu a trimisŭ solgĕbirĕulŭ unŭ servitorŭ esecutorŭ din Clujiu în contra restanţierilorŭ amintiţĭ.

După 3 ḑile Românulŭ a plătitŭ datoria de 1 fl. 20 cr., şi 80 cr. spese pentru esecutorŭ, şi s'a scutitŭ mântuitŭ cu atâtŭ.

Dér ce sĕ veḑĭ? Peste câteva ḑile se pomenesce omulŭ — Românulŭ — cu 2 gendarmĭ şi cu nobilulŭ jude comunalŭ la casa sa. Acestia îi iau şi ducŭ la Clujiu o vacă cu lapte, uniculŭ mijlocŭ de hrană pentru familiă.

Orĭ în cătrău a datŭ în Clujiu omulŭ spre a fi apĕratŭ de volniciă, dér din causa urei naţionale, ce se rĕspândesce pre ḑi ce merge cu ideia şi lucrarea Kulturegylet-ului maghiarisătorŭ din Clujiu, a aflatŭ numai urechi surde, şi numai aşa şi-a pututŭ scăpa vaca de tobă, că a luatŭ împrumutŭ şi a plătitŭ 10 fl. la pofta judelui comunalŭ, cerêndu-i-se încă 6 fl. pentru carĭ, de nu-i va rĕspunde în terminŭ fixatŭ de câteva ḑile „apoi de sigurŭ i se va aduce de nou vaca la Clujiu, şi se va vinde.“

Domnulŭ jude comunalŭ Ungurŭ ḑice, că ar fi ţinutŭ pe esecutorŭ vr'o 6 ḑile domnesce la casa d-sale, are dreptŭ se pretindă pentru mâncare şi cvartirŭ câtŭ Domnia lui scie, ér pentru ostenélă şi pentru spesele Domniei sale la Clujiu încă i se cuvinŭ câţiva florinĭ.

Solgĕbirĕulŭ rĕspunde, cumcă nu scie nimica des-

FOILETONŬ.

Povestea lui Pahonŭ

(de I. Popŭ Reteganulŭ.)

A fostŭ odată unŭ moşnégŭ bĕtrânŭ, dér bĕtrânŭ ca vremea, albŭ ca zăpada şi bunŭ ca pânea cea bună. Elŭ avea unŭ băetŭ, vedeţĭ d-vóstră, băetŭ ca toţĭ băetii, frumuşelŭ şi sprintenelŭ, dér şi făr'obrăzelŭ. Moşnegulŭ însĕ nu avea nicĭ o avere, nicĭ o bogăţiă, numai inima cea bună şi sufletulŭ în óse. Elŭ începuse a slăbi, ba era slabŭ cum e data, ér băetulŭ nu se prea îndemna la lucru. Odată ḑice bĕtrânulŭ către băetŭ: „Mă Pahóne — că Pahonŭ îi era numele — tu veḑĭ bine că avere nu avemŭ, veḑĭ bine că numai bordeiulŭ şi vaca asta cu lapte ni-i tótă averea, eu suntŭ slabŭ, nu mai potŭ munci, du-te şi te bagă unde-va slugă şi mai însémnă-ţĭ şi tu baremĭ pentru tine, că eu voiu mai face ce mĭ-a ajuta D-ḑeu; étă-ţĭ dau trei bănuţĭ sĕ ai de cale, tu cércă-ţĭ noroculŭ prin cea lume mare.«

Şi primĭ Pahonŭ cei trei bănuţĭ şi merse în lume sĕ-şĭ capete locŭ de slujitŭ. Dér cum mergea, dă de nisce copii făr'obrazĭ chinuindŭ unŭ căţeluşĭ. Şi îi se făcŭ milă lui Pahonŭ de căţeluşŭ şi ḑise copiilorŭ: »Mă copii, nu chinuiţĭ voi căţĕlutulŭ acela, mai bine daţi-mi lŭ mie şi eu vĕ dau pentru elŭ unŭ bănuţŭ, ca sĕ vĕ cumpĕraţĭ ceva.« Şi se învoiră copii, luară bănuţulŭ şi dădură căţĕlulŭ lui Pahonŭ.

Acum mergea Pahonŭ voiosŭ, că elŭ are ceva. Dér cum mergea pe cale, nimeresce nisce copii, carĭ chinuiau unŭ pisicŭ. Lui Pahonŭ i se făcŭ milă şi de pisicŭ şi ḑise către copii: „Mă copii, e păcatŭ de D-ḑeu sĕ chinuiţĭ voi pisiculŭ, mai bine daţi-mi-lŭ mie şi eu vĕ dau pe elŭ unŭ bănuţŭ, ca sĕ vĕ cumpĕraţĭ ceva.« Şi copii se învoiră bucurosŭ, primiră bănuţulŭ şi dădură pisiculŭ. Acum avea Pahonŭ şi căţĕlŭ şi pisicŭ.

Mergêndŭ mai departe dă de nisce copii, carĭ chinuiau unŭ puiu de şérpe. Şi îi se făcŭ milă şi de puiulŭ de şérpe, decĭ ḑise către copii: »Mă dragi mei, nu chinuiţĭ voi puiulŭ de şérpe, că şi elŭ e făptura lui D-ḑeu, mai bine daţi-mi-lŭ mie, că vĕ dau pe elŭ unŭ bănuţŭ ca sĕ vĕ cumpĕraţĭ ceva.« Şi se învoiră copii, dedură puiulŭ de şérpe şi căpĕtară unŭ bănuţŭ dela Pahonŭ. Acum Pahonŭ avea trei jivine: unŭ căţĕluşŭ, unŭ pisicŭ şi unŭ puiu de şérpe, dér nu mai avea nicĭ unŭ banŭ.

»Mai departe nu mergŭ, ḑise elŭ, în calea asta destulŭ amŭ lucratŭ şi destulă mĭ am adăogatŭ: am scăpatŭ trei vietăţĭ dela perire şi mĭ-amŭ adunatŭ trei prietinĭ; acum mergŭ acasă.«

Şi se luă Pahonŭ şi merse aţă acasă, cu cele trei vietăţĭ: »Tată, ḑise elŭ după ce ajunse acasă, fost'am în lume, mântuit'am trei vietăţĭ dela perire şi acum sunt aci, sĕnĕtosŭ şi voinicŭ, cum mĕ veḑĭ, şi cele trei viatăţĭ totŭ aşa; vomŭ munci împreună şi ne vomŭ ţinea cum ne va rêndui D-ḑeu, dér vomŭ ţinea şi aceste trei vietăţĭ; ce va da D-ḑeu, aceea va fi. „— Bine ḑise moşnégulŭ, nu-mĭ bănuescŭ, fiă cum ḑicĭ tu.“

Şi se puse Pahonŭ pe muncă, şi lucra pe la ómenĭ, şi căpĕta atâta câtŭ trăia elŭ şi tată-sĕu şi vietăţile lorŭ, toţĭ îndestuliţĭ. Căţĕlulŭ şi pisiculŭ cresceau ca din apă, şi se făcură frumoşĭ, de sĕ te fi totŭ uitatŭ la ei; şérpele crescea vĕḑêndŭ cu ochii; şi cum sĕ nu créscă, că vaca da lapte destulŭ, apoi mai numai ei ilŭ mâncau, că Pahonŭ mânca totŭ prin satŭ pe unde era la lucru, ér moşneagulŭ puţină pradă făcea în bucate. Destulŭ că bordeiulŭ lorŭ era fericitŭ. Şi trecŭ multă vreme; căţelulŭ se făcŭ câne, pisiculŭ se făcŭ mârtanŭ, ér puiulŭ de şérpe era câtŭ o talpă de casă de mare şi de grosŭ. Pahonŭ era feciorŭ holteiu, ér moşnegulŭ numai umbră şi visŭ; aşa e în lume: cei micĭ crescŭ, ér cei marĭ scadŭ.

Intr'o ḑi frumósă de primăvéră eşiseră toţĭ din bordeiu afară la sóre; moşnégulŭ şedea pe prispă cu capulŭ între mânĭ, mârtanulŭ torcêndŭ se freca de mĕrulŭ moşnegului, Pahonŭ se juca cu cânele, ér şérpele sta lungitŭ la sóre. De odata numai ḑice şérpele: »Dragŭ domnulŭ meu, destulŭ nĕcazŭ ai avutŭ cu mine pănă m'ai crescutŭ, acum nu mai şedŭ la tine, mĕ ducŭ în ţéra mea, ér tu vino cu mine sĕ-ţĭ rĕsplătéscă tată-meu binele ce mi l'ai făcutŭ, că m'ai scăpatŭ dela mórte şi m'ai crescutŭ mare.« Pahonŭ se minună audindŭ pe şérpe vorbindŭ, ér bĕtrânulŭ îşĭ ridică capulŭ şi ḑise: »E nĕsdravĕnŭ, dragulŭ tatei!«

»Şi unde sĕ mergŭ cu tine?« întrebă Pahonŭ. — „Sĕ vii, ḑise şérpele, pănă în ţéra şerpilorŭ tata e împĕratulŭ şerpilorŭ şi eu suntŭ copilulŭ lui, sĕ vii numai cu mine, şi te facĭ avutulŭ avuţilorŭ, o sĕ-ţĭ dea tata ce vreĭ: banĭ, aurŭ, argintŭ, sumpeturĭ, vite, orĭ ce vei cere; tu însĕ sĕ nu cerĭ alt-ceva decâtŭ mărgeaua de sub limbă, că mai bine-ţĭ va prinde. Étă eu te

pre totŭ lucrulŭ, și dacă voesce omulŭ a ridica plânsóre va avé sĕ plătéscă călĕtoria judelui comunalŭ la Clușiu 3 fl.

Despre Ungurulŭ restante cu cei 6—7 fl. nu se aude se fi pățitŭ asemenea.

Astfelŭ se administréză astădĭ, și se face dreptate Ura națională se cultivă ca virtute. Apoi sĕ nu fimŭ mulțămițĭ cu starea actuală, când se cimentéză într'acestŭ modŭ simpatia?

Unŭ imparțialŭ.

Afacerĭ locale.

Brașovŭ, 3 Decemvre 1885.

Tendința de maghiarisare se observă în tóte mĕsurile guvernului unguriescŭ, mai alesŭ pe terêmulŭ instrucțiunei. Mai dĕunădĭ când a fostŭ la Brașovŭ comisarulŭ ministerialŭ Peterffy, ca sĕ „închidă“ scóla română industrială, ce era încă numai pe hârtiă, s'a esprimatŭ, că „statulŭ“ pretinde ca toțĭ industriașii din tóte orașele se fiĕ crescuțĭ în spiritŭ maghiarŭ.

Negreșitŭ că numai în folosulŭ promovărei spiritului acestuia a disolvatŭ ministrulŭ Trefort comisiunile scolilorŭ industriale din orașele ardelenescĭ nemaghiare și a ordonatŭ alegerĭ nouĕ cu observarea, că guvernulŭ pretinde a avé dreptulŭ d'a numi doi membri în comisiune. Ucazulŭ acesta a fostŭ supusŭ discusiunei în ședința de Sâmbăta trecută a representanței orășenescĭ. Senatorulŭ Schnell a cetitŭ raportulŭ comisiunei de cinci alese de comunitate ca sĕ studieze acelŭ ucazŭ. Comisiunea propune sĕ se urmeze după cum ordonă ministrulŭ, alegêndu-se o nouĕ comisiune scolară industrială de ḑece membri, dér declară, că cei doi membri pe carĭ voiesce sĕ-i numéscă ministrulŭ în comisiune nu-i póte considera decâtŭ numai ca organe ale inspecțiunei superióre de statŭ. Pe președintele comisiunei ilŭ va alege magistratulŭ. Planulŭ de învĕțămêntŭ se va modifica în sensulŭ indicatŭ de ministrulŭ.

După acésta se alege de președinte alŭ comisiunei scólei industriale fabricantulŭ de pielĕriă Iosifŭ Dück, ér de membrii în comisiune fură aleșĭ: giuvaergiulŭ Carl Resch, adv. Carl Schnell, fabricantulŭ de pielĕriă Gottlieb Schlandt, fabricantulŭ de postavŭ Adolf Günther, tinichigiulŭ Eduard Dick, adv. Ioanŭ Lengĕrŭ, architectulŭ Andr. Fink, directorulŭ gimnasialŭ Ludovicŭ Korodi, măsarulŭ Vasilie Popovicĭ și strimfarulŭ Ioanŭ Herter.

Se citesce o scrisóre a inspectorului reg. ung. prin care face cunoscutŭ, că ministrulŭ de instrucțiune a numitŭ ca membrii în comisiunea scolară industrială pe industrialii: Nagy István și Bartha István. Se dă comisiunei spre raportare.

La cestiunea acestorŭ numiri din partea guvernului vorbesce d. Diamandi Manole, combătêndŭ propunerea, prin care sĕ ia la cunoscință, fiă și cu reservă, ordonanța ministrului. D-sa ḑice, că este datóre representanța orașului de a-șĭ ridica vocea în contra unei ordonanțe, care nu sta în consonanță cu legea. Ce privesce scóla industrială guvernulŭ a datŭ o ordonanță pentru tótă țéra, acum vine și se abate dela acéstă ordonanță. Acésta este o violare a egalei îndreptățirĭ contra căreia trebue sĕ protesteze comuna. D. Manole propune d'a nu se lua la cunoscință ordonanța ministerială d'a remonstra contra ei la ministrulŭ și de va fi de lipsă la dietă și la tronŭ. — Propunerea acésta s'a primitŭ cu mare maioritate.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BELGRADŬ 5 Decemvre. — „Lloyd“ primesce scirea următóre: După ce Bulgarii au respinsŭ propunerea Sêrbiei pentru încheiarea unui armistițiu, **guvernulŭ sêrbescŭ a decisŭ a continuá rĕsboiulŭ**. Inimicițiele se vorŭ reîncepe îndată ce trupele bulgare vorŭ da prilegiu la acésta prin vr'unŭ atacŭ premergĕtorŭ. — Scirea acésta încă nu este pe deplinŭ confirmată.

—

SOFIA, 5 Decemvre. — Prințulŭ Alecsandru a primitŭ o telegramă dela Marele Vizirŭ Kiamil-pașa, ca sĕ opréscă orĭ ce turburărĭ în Rumelia, fiindŭ hotărîtă Turcia a face sĕ se respecte tratatulŭ de Berlinŭ. Mare nelinisce domnesce în Sofia.

—

FILIPOPOLŬ, 5 Decemvre. — Adunarea notabilitățilorŭ provinciei a protestatŭ în contra restabilirei statului quo ante și cere cu insistență rechiămarea sub-comisarilorŭ turcĭ.

DIVERSE.

NECROLOGŬ. — *Georgie Barițiu*, membru alŭ academiei române și primulŭ secretarŭ alŭ asociațiunei pentru literatura și cultura poporului românŭ etc.: încunosciințéză cu inima plină de durere, atâtŭ în numele sĕu câtŭ și alŭ fiilorŭ sĕi: *Victoria*, măritată *Costantinŭ Iuga*, cațsarulŭ academiei române în Bucurescĭ; *Ieronimŭ*, funcționarŭ la „Albina« în Sibiiu, *Aurelia* vĕduva *Alexandru Vladŭ; Octavia* măritată *Mihailŭ Stănescu*, comerciantŭ în Brașovŭ; *Maria* măritată *Mihailŭ Bontescu*, advocatŭ în Hațegŭ, precum și alŭ nepoților sĕi și nepótelorŭ sale despre durerósa perdere a iubitei sale soții

Maria G. Barițiu
născută *Velisarŭ*,

care după $44^1/_2$ anĭ ai unei casătorii fericite, binecuvêntată cu nouĕ pruncĭ, din carĭ mai trăescŭ cei cincĭ de susŭ, a încetatŭ din viéță Joi în 21 Noemvre st. v. la 12 óre din ḑi în etate de 66 anĭ după o scurtă suferință. împărtășită cu sfintele taine. Rĕmășițele pământescĭ ale repausatei s'au îmormêntatŭ Sâmbătă în 23 Noemvre st. v. în cimitirulŭ gr. or. alŭ bisericei Sf. Nicolae din Scheiu, în Brașovŭ.

Fie-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată.

***

Somnŭ lungŭ. — Din Gaya, în India englesă, se scrie că în satulŭ Kunewald (Skoronitz), o jumĕtate de oră departe de Gaya, Marianna Ingr, în vêrstă de 22 anĭ și nemăritată, dórme de cincĭ sĕptĕmânĭ, cu o singură întrerupere scurtă la trei sĕptĕmânĭ. In timpŭ de 30 de ḑile n'a mâncatŭ nimicŭ Marianna; abia de câteva ḑile i se introduce prin nasŭ lapte, deórece fălcile îi sunt încleștate de nu i se potŭ deschide. Casulŭ a produsŭ mare sensațiune

***

Căsătorie prin cloroformŭ. — In America, la Chicago, d. Sumers, unulŭ din notabilitățile orașului, mergêndŭ la păstorul Brindolŭ s'a adresatŭ cătră elŭ cu următórele cuvinte: »Fiă-mea Cecilia Maria este pe mórte; ea m'a făcutŭ sĕ jurŭ înainte de a perde cunoscința, că o voiu mărita în casŭ de pericolŭ de mórte cu fidanțatulŭ ei Joh. Carters. Vino dér, te rogŭ, de pronunța bine-cuvêntarea nupțială.« Păstorulŭ mergêndŭ a găsitŭ féta ḑăcêndŭ în patŭ ca în agonie. S'a grăbitŭ dér de a o uni cu Carters. Când ceremonia era finită, féta venindu-șĭ în simțirĭ, tată-sĕu îĭ ḑise cu risŭ feroce: „Ce ḑicĭ de invenția mea?“ Ea fusese reformisată de tată-sĕu, ca sĕ-i pótă da de bărbatŭ alesulŭ sĕu Carters, pe care juna fétă nu-lŭ vrea o... cu capu.

***

O sută de mărcĭ pentru o palmă. — O Engle... miss Schmidt, care pălmuise pe cântăréța germană d... Schroeder-Haufstangel, pentru că artista luase din loc... sĕu, pentru a se putea așeḑa într'unŭ vagonŭ de dru... de ferŭ, unulŭ din numĕrósele geamantane cu carĭ ... gleza călĕtorea fără a voi sĕ le mute din locŭ, fù condamnată la 8 ḑile închisóre. Impĕratulŭ Germaniei a graciatŭ de închisóre pe supĕrăciósa Englesă și i-a schimbatŭ pedépsa într'o amendă de 100 mărcĭ.

***

Evreĭ reformatorĭ. — Evreii din America sunt însuflețițĭ pentru idea, ca sĕrbătórea de sĕptĕmână s... strămute de Sâmbătă pe Duminecă. Rabinii Evreil... reformatorĭ, prin unŭ sinodă alŭ lorŭ ținutŭ în Pi... burgŭ, au dechiăratŭ că sĕrbătorirea Duminecei în... culŭ Sâmbetei nu stă în opusițiune nicĭ cu legea, cu spiritulŭ dogmaticŭ evreescŭ.

***

Logodnă. — D. Ardeleanu Coriolanŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ gr. cat. din Beiușiu, și-a încre... ... tatŭ, la 22 Noemvre n., de fiitóre soțiă pe d-șóra ... rica Palladi, fica zelosului preotŭ Antoniu Pall... Fineșiu.

ULTIME SCIRĬ.

Ni se comunică din Bucurescĭ că D. N... lolae Ionescu, deputatŭ, a cerutŭ d-lu... nistru-președidte Ioanŭ Brătianu să p... camerei tótă corespondența diplomatică c... vire la conflictulŭ bulgarŭ.

D. Brătianu a declaratŭ că e gat... tisface cererei d-lui deputatŭ Ionescu ... rĕspunde la interpelațiunea sa, care a fost... tată pe aḑĭ, Sâmbătă.

Rectificare. In numĕrulŭ de erĭ alŭ fóiei, pe pag. 2 colóna 1, rêndulŭ 29 de susŭ, ... Rege alŭ Rusiei sĕ se cetéscă: Rege alŭ Pru... în colóna 2 rêndulŭ 3 de susŭ, în locŭ de mi... se citéscă: mirarea.

Cursulu pieței Brașovŭ

din 5 Decemvre st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.51 Vênd.
Argint românesc	»	8.40
Napoleon-d'orĭ	»	9.94
Lire turcescĭ	»	11.26
Imperialĭ	»	10.14
Galbenĭ	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50
Ruble Rusescĭ	»	122.25
Discontulŭ	»	7—10 % pe an

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu

învĕțŭ ce ai sĕ facĭ, numai pentru că și tu multŭ bine mĭ-ai făcutŭ.«

Atuncĭ cânele încă începe a vorbi, că dóră și elŭ era nĕzdrăvanŭ, elŭ ḑise: »Domnulŭ nostru, și eu mergŭ cu tine, că póte că-i da de nĕcazŭ pe cale, și sĕ fiă cine sĕ te apere.«

Mârtanulŭ, care încă era nĕzdrăvanŭ, încă prinde a vorbi, și ḑise: »Nicĭ eu nu mĕ lasŭ de domnulŭ nostru, că multŭ bine mĭ a făcutŭ și mie, ca și vouĕ; dór de cumva îi voiu fi de vr'unŭ folosŭ în cea cale lungă.«

Și porniră la drumŭ, șérpele înainte, Pahonŭ călare pe elŭ, și cânele cu mârtanulŭ îndĕrĕtŭ, numai bietulŭ moșneagŭ rĕmase singurŭ la bordeiu.

Și mergêndŭ, mergêndŭ, esŭ din lumea cu ómenii și întră în țéra șórecilorŭ. Și erau șórecĭ și cloțanĭ (șobolanĭ) grozăveniă, mulțĭ câtă frunḑă și érbă și cu dinții ascuțițĭ, de gândeai că acum — acum apucă pe Pahonŭ sĕ-lŭ mănânce. Dar mortanulŭ numai câte o labă arunca după ei și fugeau mâncândŭ pămêntulŭ. După ce au eșitŭ din țéra șórecilorŭ nevătămațĭ, intrară în țéra sobolilorŭ. Și erau acolo sobolĭ marĭ și micĭ, de era negru pămêntulŭ de ei. Șérpele de abia înainta printre ei, ér Pahonŭ totŭ tremura că-lŭ vorŭ trage josŭ și-lŭ vorŭ mânca. Cânele însĕ numai morăia și toțĭ le făceau cale, de gândeai că trece solgăbirĕulŭ printr'unŭ satŭ țigănescŭ.

Acum intrară în țéra șerpilorŭ. Și era, Dómne sfinte, șerpĭ și șopârle și bălaurĭ, de era greu pămêntulŭ de atâtea jivine, care de care mai mare, care de care mai grozavă și mai înfiorătóre, care de care mai primejdiósă. Pahonŭ tremura ca frunḑa pe spatele șérpelui, cânele își vêrêse córa între picióre, ér mârtanulŭ mergea sgulitŭ și tremurândŭ.

„Nu vĕ temețĭ, ḑise șérpele, nicĭ unŭ rĕu nu vi se va întêmpla, că aci eu suntŭ domnŭ.« Și fluerà odată, de nicĭ fluerulŭ dela carulŭ celŭ de focŭ nu l'ar fi întrecutŭ, și tóte făcură locŭ, ér ei mergeau încetŭ și sumețĭ, ca nemeșii când alegŭ deputațĭ. Și au ajunsŭ la curțile împĕratului șerpilorŭ. Aci se coborî Pahonŭ de pe șérpe, ér șérpele le ḑise: „Voi stațĭ afară, că eu întru în curte sĕ vorbescŭ cu tata.“

Când își vĕḑù împĕratulŭ șerpilorŭ copilulŭ, nu scia ce sĕ facă de bucuriă, îlŭ strînse și-lŭ sărutà și totŭ ciardașŭ juca prin curte de părerea de bine: »Cum ai venitŭ, dragulŭ tatei, unde ai pribegitŭ, unde ai trăitŭ așa bine? Spune-mĭ dragulŭ tatei, că eu eram sĕ morŭ de dorulŭ tĕu!«

»Oh, bunulŭ meu părinte, dise șérpele, de când nu m'ai vĕḑutŭ, am pățitŭ fórte multe. Am eșitŭ odată, când eram micŭ, din gaură și nisce copii mĕ prinseră și mĕ chinuiră de mai nu mĕ și omorîră. Atuncĭ aduse D-ḑeu pe acolo unŭ flăcăiașŭ milosŭ, care mĕ cumpĕrà cu unŭ banŭ, apoi mĕ duse la elŭ acasă și totŭ cu lapte de vacă m'a ținutŭ, până am crescutŭ câtŭ mĕ vĕḑĭ. Acum am venitŭ acasă.«

„'Mĭ pare bine, fiule, ḑise împĕratulŭ șerpilorŭ cu unŭ glasŭ popescŭ, îmĭ pare bine, fiule, dér nu ai adusŭ cu tine pe făcĕtorulŭ tĕu de bine, ca sĕ-i întórcemŭ binefacerea? — »Ba l'am adusŭ, dér nu cutezaiu a-lŭ băga în curte, temêndu mĕ că tu-lŭ vei mânca.« — »Nu-lŭ voiu mânca, dragulŭ tatii, chiamă-lŭ înăuntru sĕ-lŭ cinstimŭ ca pe unŭ omŭ de omeniŭ.«

Și chiămară pe Pahonŭ înăuntru, ér décă intrà ḑise împĕratulŭ șerpilorŭ: »Fĕtulŭ meu, tu ai făc... mare bine copilului meu, de aceea și eu voiu... cinstescŭ cu ce vei cere, îțĭ dau turme de oi, ciur... boi, stave de cai, banĭ, ce poftescĭ îțĭ dau, cere dară, ...tulŭ meu, după gândulŭ inimei tale.« Ér Pahonŭ ḑis... »Inălțate împĕrate, vite de mĭ-ai da câtŭ de multe, tót... mi le mâncă șerpii și sobolii și șórecii trecêndŭ prin țĕrile lorŭ cătră casă, banĭ nu potŭ lua, mĕ temŭ că mĕ vorŭ prinde hoții de ómenĭ în țéra nóstră și mĕ vorŭ sluti și-mĭ vorŭ lua și banii, dér décă chiar voescĭ ... facĭ unŭ bine, atuncĭ sĕ-mĭ dea mărgeaua de su... și rĕmasŭ bunŭ!«

Impăratulŭ se cam supĕrà pe Pahonŭ de ... néla lui cea mare, dér venindu-i în minte că ... scăpatŭ fiulŭ de perire, aducêndu-șĭ aminte că ... cazŭ a avutŭ cu elŭ până l'a crescutŭ, apoi v... că altŭ ceva nu primesce, se înduplecà a-i da și ... geaua, căcĭ ce nu ar da unŭ părinte la binefăcĕt... copilului sĕu! Și dĕdù împĕratulŭ șerpilorŭ lui Pa... mărgeaua cea de sub limbă, ér Pahonŭ își luà sănĕtate bună și se gătà de cale. Puiulŭ șérpelui însĕ îlŭ petrecù până îlŭ scóse afară din țéra șerpilorŭ, ér pe drumŭ îlŭ învĕțà ce felŭ de putere are mărgéua. »Pahóne, îi ḑise puiulŭ șérpelui, ce vei voi ca sĕ ți s... împlinéscă, numai scóte mărgeaua din șerparŭ, ține-o în mâna stângă, ér cu drépta fă-țĭ trei sfinte crucĭ ... ḑi: eu vréu asta și asta, și aceea se va face c... vei dori.«

...ece tractă-
...novicĭ, n'aŭ avutŭ resul-

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Decemvre st. n. 1885.

...ntă de aurŭ 4%	97 90
...ntă de hârtiă 5%	89 90
...mprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 25
...mortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108 75
...onurĭ rurale ungare	103 —
...onurĭ cu cl. de sortare	103 75
...onurĭ rurale Banat-Timişŭ	103.00
Bonurĭ cu cl. de sortare	103 00
Bonurĭ rurale transilvane	103 00
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.60
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 00
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 00
Renta de hârtiă austriacă	82 30
Renta de arg. austr.	82 80
Renta de aurŭ austr.	109 20
Losurile din 1860	130 70
Acţiunile băncel austro-ungare	874 —
Act. băncel de creditŭ ung.	28[illegible].50
Act. băncel de creditŭ austr.	286 40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
Napoleon-d'orĭ	9 94
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.75
Londra 10 Livres sterlinge	125.65

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 21 Noemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	86	87
Renta rom. amort. (5%)	91	92½
» convert. (6%)	83	84
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	29	31
Credit fonc. rural (7%)	101	102
» » » (5%)	84½	85½
» » urban (7%)	96½	98
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	80	81
Banca naţională a Românieĭ	1070	1090
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
» » » Naţională		
Aurŭ	15.½	17¾
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.03

Árverési hirdetményi kivonat.

A Fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatoság közhirré teszi, hogy Basiliu Stanciu végrehajtatónak Carje Nicolae hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő Alsó Vist kőzségében fekvő az Alsó Visti 258. tjkvben A.+ 1—61. rendszám ingatlanokból végrehajtást szenvedő fele részbeni hányadára 436. frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi deczember hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Alsó Vist kőzségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 43. frt. 60. krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hò 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervênyt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatoságtól.

Fogaras, 1885. május 19 én.

Sz. 1365 885. tlkv. 1—

Gàll Domokos, kir. albiró.

...a ALEXI. Braşovŭ.